

BÖLÜM 2

TIBBİ DOKÜMANTASYON VE SEKRETERLİK PROGRAMININ TARİHÇESİ

Aliye YAŞAYACAK¹

2.1. GİRİŞ

Tarih öncesinden günümüze kadar ulaşan belgelere bakıldığında, tıbbi bilgilerin aktarılması konusuna verilen önem, ilgili bilgilerin hasta tedavisi üzerindeki olumlu getirilerinin ne kadar değerli olduğuna işaret etmektedir. Günümüzde sağlık sistemi içinde tüm süreçlerde en çok başvuru ve fayda beklenen kaynaklar, tıbbi dokümanlardır. Detaylı, özenli ve eksiksiz bir biçimde oluşturulan tıbbi dokümanlar, sağlık profesyonelleri için adeta altın değerindedir (Sökmensüer, 2022). Sağlık sisteminin iyi ve etkin bir şekilde örgütlenmesi ve çalışması, toplumsal yapının gelişmişlik düzeyini artırmada önemlidir. İyi ve etkili çalışan bir sağlık sistemi ve buna ilişkin veriler ülkelerin gelişmişlik seviyesini belirleyen unsurlardan biridir (Vermişli Peker ve ark. 2018, s. 228-267). Bu nedenle elde edilen bilginin niteliği ve işlenmesi önemlidir. Bu bilginin sağlıklı bir şekilde oluşturulması da nitelikli çalışanlar yani Tıbbi Sekreterler ile mümkündür. Tıbbi sekreterlik, tıp alanındaki gelişimine paralel bir geçmişe sahiptir. Bu nedenle meydana gelen değişim ve teknolojik gelişmeler tıbbi sekreterlik mesleğini büyük ölçüde etkilemiştir. Hastaneler ve bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler, tıbbi sekreterlik mesleğinde de hız ve kalite bakımından önemli katkılara neden olmuştur (Kaplan ve Köksal, 2017, s.63-68).

Bu bölümde tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik tarihçesi, birbirine paralel seyreden tıptaki gelişmeler ile birlikte ele alınacaktır.

2.2. TIBBİ DOKÜMANTASYONUN TARİHİ

Sağlık kayıtlarının geçmişi, eski çağlarda taşlara çizilmiş resimlerden, günümüzde kullanılan elektronik sağlık kayıt sistemlerine kadar devam eden ve tıp tarihi ile bir-

¹ Öğr. Gör., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mehmet Tanrıku Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı
aliye.yasayacak@ibu.edu.tr

KAYNAKLAR

- Acar, S., Acar, Ö., Çetinceli, K. (2020). Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Eğitiminin ve Mesleki Uygulama Sorunlarının İncelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (36), 164-176.
- Aslan S., Erdem R. (2017). Hastanelerin Tarihsel Gelişimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl:2(27)*, 7-21.
- Avaner T., Fedai R. (2015). Sağlık Hizmetlerinde Dijitalleşme: Sağlık Yönetiminde Bilgi Sistemlerinin Kullanılması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.22, Kayfor15 Özel Sayısı, s.1533-1542.
- Bayat A. H. (2016). Tıp Tarihi. *Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği*, 3. Baskı.
- Canda M. Ş. (2005). İbni-Sina (Avicenna). *Türkiye Ekopatoloji Dergisi*; 11 (3): 93-158.
- Çolaklar H. (2021). Sağlık Hizmetlerinde Tıbbi Dokümantasyonun Yeri ve Önemi. Yalçınkaya ve Zayım Gedik (Ed.). *Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı ve Meslek Uygulamalar* (ss. 23-55), İstanbul, Hiperayın.
- Dalianis H. (2018). The History of the Patient Record and the Paper Record. *Clinical Text Mining*: 5-12
- Diri B. (2021). Çivi Yazılı Tıbbi Kaynaklara Göre Eski Mezopotamya Topluluklarında Enfeksiyon Hastalıkları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İnsan Bilimleri Dergisi*, 2(2): 157-186.
- Esatoğlu A.E., Artukoğlu A. (2000). Tıbbi Dokümantasyon Tarihi ve Tıbbi Dokümantasyon İle İlgili Meslektaşının Gelişmesi. *Ankara Üniversitesi Dikimevi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yıllığı*, 1(1).
- Esatoğlu E., Köksal A. (2010). Sağlık Hizmetlerinde Bilgi Yönetimi. *Ankara Üniversitesi Uzaktan Eğitim Yayınları*, yayın No: 73.
- Gençel Efe. Z. (2018). Tabip-Filozof Ebu Bekir Razi ve Tıbbı Kazandırdıkları. *Dicle İlahiyat Dergisi (DİD)*, 20(2):90-103
- Hayırlıdağ M. (2021). Mısır Tıbbının Gizemi Papirüsler. *Akademik Tarih ve Araştırmalar Dergisi*, 4: 68-85).
- Karaarslan V. (2017) https://www.arkeotekno.com/pg_284_hammurabi-kanunlari (Erişim tarihi: 16.08.2022).
- Kaplan A., Köksal A. (2018). Sağlık Hizmetlerinde Tıbbi Sekreterliğin Meslekleşme Süreci Açısından İncelenmesi. *Başkent University Journal Of Education, Special Issue(1)*,103-112.
- Kaplan A., Köksal A. (2017). Türkiye’de Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Eğitiminin İncelenmesi, Mesleki Uygulamalar. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, Cilt 16, Sayı 2: 63-68.
- Kaplan A. (2016). Tıbbi Dokümantasyon, Tıbbi Doküman ve Dokümantasyonla İlgili Temel Kavramlar. Ataklı ve Kaplan (Ed.). *Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik* (ss.17-34). Ankara, Güneş Tıp Kitabevleri.
- Limon S. (2019). Hastanelerdeki Tıbbi Dokümanların Geleneksel Ortamdan Elektronik Ortama Dönüşümü. *Uygulamalı Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Dergisi*, 1(1): 30-39.
- Öksüz E. (2005). Sağlık Kayıtlarının Tarihsel Gelişimi. *Sendrom Medical Journal*, 17(9):78-91.
- Özdemir Ş., Taşkaya S. (2018). Taşeron Olarak İstihdam Edilen Tıbbi Sekreterlerin Kişisel Özelliklerinin Kurumsal İtibar Algıları Üzerine Etkisi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(2): 249-258.
- Saygılı T. (2015). Babil Hukuku ve Hamurabi Kanunları. *Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi*, 2: 1-22.
- Sökmensüer, T.Ş. https://www.abaltaci.com/wpcontent/uploads/2020/04/tibbi_dokumantasyon_ts_sokmensuer.pdf (Erişim Tarihi: 16.08.2022).
- Şenses İ. (2019). Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğrencileri İle Tıbbi Dokümantasyon Ve Sekreterlik Programı Öğrencilerinin Gelecekteki Benzer Mesleki Kaygıları. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Tuna A., Özer M. C. (2015). Bergama Asklepion’unda Bir Sağlıkım Yöntemi Olarak Müzik. *EÜ Dev-*

let Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi, (7): 63-73.

Uncu E. M. (2013). Eski Mezopotamya'da Tıp. *History Studies*, 5(5): 107-118.

Uyar F. (2020). Tıbbi Dokümantasyon. Yalçın ve Süleymanoęlu Dinçer (Ed.). *Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik El Kitabı*, İstanbul, Hiper yayın.

Vermişli Peker V., Yavuz Van Giersbergen M., Biersoy G. (2018). Sağlık Biliřimi ve Türkiye'de Hastanelerin Dijitalleřmesi. *Sağlık Akademisi Kastamonu*, 3(3): 228-267.

Yalçinkaya B. (2015). Tıbbi Dokümantasyon Tanımı, Tarihçesi ve önemi zerine Genel Bir Deęerlendirme. *BezmıalemAktel*, 8: 56-58.

Yavuz Yılmaz A. N., Bektař G., İrbani A. (2014). Tıbbi dokümantasyon ve tıbbi sekreterlik mesleğinin gelişimi ve eğitimi. *Sağlık Düřüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi*, 27, s: 34-37

Yurttař A. (2019). Tıbbi Dökümantasyon. *Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını*: 22-36.
<http://www.yazangenclik.com/mezopotamyada-tip-tarihi-2359>. (Erişim Tarihi: 20.08.2022).

<https://hukukbook.com/hammurabi-kanunlari/> (Erişim Tarihi: 20.08.2022).

https://en.wikipedia.org/wiki/American_Health_Information_Management_Association (Erişim tarihi: 21.08.2022).